

Vækkelse og helliggørelse rejste brænding i Vorupør

En kristelig verdensbevægelse splittede Indre Missions Samfund, da den fik stormcentrum hos pastor emer. N. P. Madsen i Vesterhavsgade.

Indre Missions Samfund, som i 1861 blev stiftet af præsten Vilhelm Beck, kom til at stå meget stærkt i fiskerlejerne på Jyllands vestkyst, – ikke mindst, da flere fiskerbådes forlis i 1880erne kostede livet for mange fiskere, – men i et femår efter 1900 blev samfundet splittet af en reformbevægelse, som ifølge samtidige vurderinger var ved at dele Indre Missions Samfund i to.

Forud gik en række tilfældigheder, som stødte sammen: En religiøs verdensbevægelse, der i Danmark blev kaldt »det engelske syn«, en dansk præst med talevanskeligheder, som hæmmede hans stærke forkyndertrang, og et studentervenskab, som førte ham til det religiøst vakte fiskerleje Vorupør.

»Revival and holiness«

I 1800-tallet havde Europa og den evangelisk kristne kirke en storhedstid med militær, økonomisk og religiøs dominans i alle verdensdele, og midt i dette århundrede opstod med kilde i England en bevægelse, der af stifterne kaldtes revival and holiness – vækkelse og helliggørelse. Dens grundlag var Bibelen forstået helt bogstaveligt. Det vækkede og helliggjorte menneske troede at kunne få Gud til at udrette ønskede mirakler, blot det kendte den hellige skrift

så grundigt, at det i en slags krævende bøn kunne nævne bibelord om løfter, som Gud gav menneskene ifølge Det gamle Testamente eller Kristus ifølge det nye. Alle mennesker skulle lære sig Bibelen næsten udenad, og derefter skulle Guds rige – og den europæisk-amerikanske dominans – udbredes til alle verdens folkeslag ved, at Kristenheden blev en menighed af præster, der hver for sig virkede for vækkelse og helliggørelse.

Bevægelsen vandt frem i alle verdensdele, først og stærkest i USA, men også i Europa.

I videnskabens lys

I 1996 blev pastor emer. Elith Olesen, Varde, dr. theol. på en doktorafhandling om amerikansk-engelsk indflydelse på dansk kirkeliv omkring 1900, og i denne afhandling, der med titlen »De frigjorte og trællefølket« er udkommet på Forlaget Anis, kan man læse meget nærmere om indflydelsen, der altså også nåede til Vorupør.

Organisationen Evangelisk Alliance, der som formål havde samarbejde mellem evangeliske kredse i alle lande, holdt i 1884 et internationalt stævne i København for at bringe vækkelsen frem i Skandinavien, og man må sige, at det lykkedes – først og

stærkest i Københavns Indre Mission, som de følgende år praktiserede en række af de engelsk-amerikanske ideer om at »leve kristendommen«. Hvide Kors blev sat ind for seksuel renhed før ægteskabet, Blå Kors imod alkoholen, Midnatsmissionen mod prostitutionen, en studentermision skulle gøre de unge akademikere til aktive kristne, Lægmandsbevægelsen for Ydre Mission skulle bistå kristent missionsarbejde i muhamedanske og hedenske lande, og Sudanmissionen skulle specielt stoppe muhamedanismens fremmarch i Afrika. Kirkens Korshær kom som et »civilt« side-stykke til Frelsens Hær, og Københavns

Kirkefond, som samlede midler til kirkebyggeri, fik i tidens løb bygget mange nye kirker i den voksende hovedstad.

Selv Indre Missions enevældige formand, Vilhelm Beck, var i begyndelsen positiv overfor de nye strømninger, men ændrede holdning og afviste dem skarpt i årene før sin død i 1901. Det battede ikke lige godt alle vegne, vist mindst i hovedstaden. Vækkelsesideerne gærede, og i Thy blev de så stærke, at de i årene efter Vilhelm Becks død rejste brænding med dønninger ud over landet. I hvert fald én af årsagerne tør siges at være N. P. Madsen i Vorupør.

Præsteparrets plejebarn Anna Andersen som konfirmand sammen med en ældre søster, der havde været plejebarn i et andet hjem. Søskendeflokken holdt sammen trods adskillelse.

Grethe Munkholm Madsen præsenterer det smukke bogskab, som hun arvede efter Christella Madsen, og som nu rummer de fleste af N. P. Madsens bøger. Foto: Klaus Madsen.

En brændende tro

N. P. Madsen var sjællænder, født i 1860 på Digesgård i Tune, og som barn var han svagelig med en del krampeanfald og en tilbøjelighed til at stamme. Efter nogle års arbejde i landbruget kom han som 18-årig på latinskolen i Roskilde, og her fik han som kammerat en Hans Peter Nielsen, som blev hans ven for livet. Det fik betydning også for denne beretning.

Efter studentereksamen begyndte N. P. Madsen det medicinske studium, mens H. P. Nielsen valgte teologien, men N. P. – altid kaldet Per – var meget musikalsk, og en aften trak orgelmusik fra en kirke ham ind til en gudstjeneste, hvor han hørte en prædikant, der gjorde stærkt indtryk på ham. Kort tid derefter kaldte tilsvarende musik ham ind i Frue Kirke – og her talte samme prædikant. Det var den allerede landskendte pastor Vilhelm Beck, og han blev årsag til, at N. P. Madsen skiftede studium til teologi.

Han fik studiehjælp af skolevennen Hans Peter Nielsen, som var gået forud ad samme vej, og de tog begge den teologiske embedseksamen – H. P. Nielsen i 1888 og N. P. Madsen i 1889.

I studietiden var N. P. Madsen blevet forlovet med Christella Hansen, hvis far var inspektør ved fængslet i Vridsløse, og efter hans eksamen og bryllup kom det unge par i januar 1890 til Christiansø ved Bornholm, hvor N. P. Madsen skulle være både præst og lærer. Parret fik to gode år derovre, og datteren Ingeborg blev født på øen, men det dobbelte embede var lavt lønnet, og N. P. havde det med at skaffe sig uvenner. Han var nok selv skyld i, at øens nærmest enevældige hersker, den statsansatte forvalter, kunne finde på at starte fyr-tårnets tågehorn, som stod ganske nær kir-

kesalen, når N. P. Madsen gik på prædikestolen, så en prædiken måtte udgå.

Hårde krav

I 1892 fik N. P. Madsen et bedre kald i Kollerup i Hanherred, og dermed skulle de økonomisk svære tider være forbi, men som tilhænger af Indre Mission var han også her en streng autoritet for sin menighed, og de stærke hanboer fandt sig ikke i, at han fra prædikestolen revsede tilstedeværende på en måde, så alle forstod adressen, eller afviste at tage folk til alters med den begrundelse, at de levede et forargeligt liv. Hos nabopræster rejste han modvilje ved at tage ud til alle IM-møder, hvortil han blev kaldt – uden aftale med præsterne på stedet. Derimod vandt han respekt ved en andagtsbog, som han frembragte i Kollerup-tiden, og som blev udbredt landet over, hvor han desuden blev kendt for skriftlige bidrag – både prosa og vers – i Indre Missions blade. Han stod sig særdeles godt med Vilhelm Beck, og han mente siden, at han i alle forhold talte og handlede som Vilhelm Becks discipel.

Tilhængere vandt han også. Han indkaldte til det første af en række store vækelsesmøder i Fosdalen, og han var stærkt medvirkende til, at der blev bygget missionshus i Fjerritslev. Christella Madsen var medstifter af Kollerup Sogns KFUK, og ved et jubilæum i trediveerne ophængtes billeder af Christella og N. P. Madsen i Fjerritslev Missionshus.

Den megen aktivitet og sandsynligvis også den modstand, han rejste mod sig, blev imidlertid for meget for hans helbred. Efter få år i Kollerup fik han et nervesammenbrud, som genkaldte hans barndoms talebesvær, og det førte til mange messe-

Pastor emer. N. P. Madsen i sit studereværelse – fotografet af Christella Madsen.

fald, fordi han fik den tvangstanke, at han ville komme til at stamme på prædikestolen. Det skete aldrig, men efter flere sygdomsperioder måtte han i 1897 tage sin afsked med en meget lille pension.

Derefter ville N. P. Madsen leve af sin pen, og da en grosserer Plum i København, som udgav et blad med titlen »Kirkeklokken«, ansatte ham som redaktør, flyttede familien til Hellerup. Det blev imidlertid en fiasko, for Madsen kunne ikke klare den bundne opgave at få bladet ud til tiden, så han måtte sige op med den begrundelse, at »når han skulle, så kunne han ikke. Når han ikke skulle, så kunne han«.

Og det var altså ikke nok for »Kirkeklokken«.

Mødet med Revival

Indre Missions Samfund havde mange grupperinger, og en af dem, som kaldtes for »greverne og grossererne«, hjalp N. P. Madsen til et par lange kurophold i Schweiz og Tyskland. Det var på kuranstalter, som blev drevet af »Revival and

Holiness« i tysk udgave, og de hjalp ham over hans nervekrise ved at give ham fast tro på bønnens magt til at bringe ham gennem alle hans vanskeligheder – de helbredsmæssige såvel som de teologiske og de økonomiske.

Den nævnte doktorafhandlings analyse af, hvad han siden talte og skrev, gør det klart, at ideen om vækkelse og helliggørelse vandt ham, men sådan så han ikke selv på det. Han forblev trofast mod Indre Missions Samfund, som efter hans mening blot skulle »reformeres«.

Vejen til Vorupør

N. P. Madsen havde efter sine kurophold håbet at blive redaktør for Indre Missions Tidende, men Vilhelm Beck overlod ham i stedet redaktørposten på debatbladet »Annexet«, som var stiftet i 1890 med den hensigt, at Tidende fortsat alene skulle tegne IMs indiskutable linie, mens »Annexet« gav plads for debat.

Bopælen i Hellerup var for dyr for Christella og N. P. Madsen, og de opgav den for at finde noget billigere. Ungdomsvennen Hans Peter Nielsen, som efter sin eksamen i 1888 først var blevet præst i Idom ved Holstebro og siden havde fået kald i Hundborg-Vorupør, indbød dem til et ophold, og de boede et par måneder i hans præstegård, inden de flyttede til et lejet fiskerhus i Vorupør og boede der, mens de med støtte fra formuende venner i IM fik bygget eget hus på Vesterhavsgade lige overfor.

Ejeren af det lejede hus var en fisker ved navn Jørgen Hede Madsen. Et af hans børnebørn, opkaldt efter ham, skulle mange år senere blive gift med et barnebarn af Christella og N. P. Madsen!

I en bog, som Christella Madsen i trediveerne skrev om sin mand, kunne hun fortælle, at opførelsen af deres eget hus kostede 4.200 kr., hvoraf 3.000 kr. var skaffet ved lån i kreditforeningen, mens 1.200 kr. kom som støtte fra »Vennerne«. Huset ligger stadig i Vesterhavsgade, og man ser, at det i 1899 må have været et af de mest præsentable i Vorupør. Det blev bygget i hvidt, stridt klitsand, men før det blev taget i brug, kom ti læs god muldjord fra vennen H. P. Nielsen i Hundborg. Udbredt foran østre gavl gav de grobund for en have med klematis, vildvin, roser, rabarber og grøntsager.

Stridens år i IM

Efter Vilhelm Becks død i 1901 opstod der magtkamp i ledelsen af Indre Missions Samfund, og den omfattede N. P. Madsen, fordi han havde gjort sig upopulær ved sin redaktion af »Annexet«. Bladet blev i højere grad forum for hans egne ideer end for en almen debat. Som Samfundets nye formand var valgt pastor Fr. Zeuthen, Fredericia, der meget langt forsøgte at mægle i IMs bestyrelse, men til ny redaktør for Indre Missions Tidende udpegede samme bestyrelse pastor H. P. Bjarnesen, Gudum, som blev N. P. Madsens hårdeste modstan-

I 1912, da der var sluttet fred efter strid, besøgte IMs landsformand, provst Fr. Zeuthen (t.v.) præstehjemmet i Vorupør, og her udpegede N. P. Madsen ud over Vesterhavet retningen til Keswick, mens Christella fotograferede de forsonede teologer.

der og med temmelig god ret påstod, at »Annexet« alene virkede for »Revival and Holiness«. En varm tilhænger havde han til gengæld i lensgreve C. C. Holstein-Holsteinsborg, som flere gange afværgede N. P. Madsens afskedigelse.

Da en afgørelse endelig faldt i 1903, så N. P. Madsen blev afskediget fra »Annexet«, stemte også lensgreven for, fordi vedtægterne ikke tillod noget veto eller særstandpunkt, men straks derefter trak han sig ud af bestyrelsen og skrev til Christel-

Dette billede er måske taget med selvudløser. Familien står ved østgavlen, hvor muldjord fra præstegården i Hundborg havde givet grobund til roser. Det er Ingeborg i vinduet, præsteparret foran.

la Madsen, hvorfor han havde måttet stemme for afskedigelsen, og hvorfor han derefter var gået i protest.

Lensgreven sammen med andre grever og grosserer har vel også hjulpet til, da N. P. Madsen hurtigt fik stiftet eget blad, som fik titlen »Filadelfia«: Broderkærlighed. Her fortsatte han sin missionerende virksomhed, og selv om han havde et flertal mod sig i IMs hovedbestyrelse, vandt han sig også mange tilhængere. Deriblandt var en del af de kolportører, som af IMs samfund var ansat til dels at sælge missionens småskrifter ved besøg i alle hjem, dels lede møderne i Indre Missions stadig flere missionshuse. Nu påtog N. P. Madsens venner sig også at sælge hans skrifter.

I og omkring Vorupør holdt N. P. Madsen en række vækkelsesmøder, og de største holdtes i Sjørring Volde, hvor han kunne samle tusinder, men selv stod han aldrig på talerlisten, for han frygtede at komme til at stamme, når han ifølge program skulle på talerstolen.

Der fandtes på en løsning for møderne i Vorupør missionshus, som dengang lå i Sønder Vorupør. En lærer i byen, navnefællen H. M. Madsen, var hans meningsfælle, og når et bibelmøde ved H. M. Madsen var bekendtgjort, ventede både han og de mødte, at N. P. Madsen trådte frem og gik på talerstolen i stedet for læreren. »Når han ikke skulle, så kunne han«. Det hændte også, at sognepræsten, H. P. Nielsen fra Hundborg, opførte det lille bedrag, så han uvarslet lod N. P. Madsen træde i sit sted ved en gudstjeneste i Vorupør Kirke – først den gamle, som lå ved den endnu brugte kirkegård øst for fiskerlejet, senere i den store nye korskirke, som J. Munk Poulsen medvirkede stærkt til i 1902 at få bygget midt i byen.

Striden blev åbenlys

N. P. Madsen må have haft, hvad man i »moderne dansk« kalder for karisma, men hans evne til at vinde sjæle for sig og sin tro rejste ligesom hans uortodokse artikler i »Filadelfia« tiltagende uro i Indre Missions bestyrelse, som modtog melding fra udsendte observatører om Madsen-vækkelser stadig flere steder i landet, stadig flere kolportører og efterhånden halvparten af alle troende i Thy på N. P. Madsens side. Blandt dem var den fremtrædende folketingsmand J. Munk Poulsen, som havde været lærer i Vorupør, indtil han kom i Folketinget, først opstillet af Højre, siden af Venstre, men altid med fiskernes kår og Indre Missions Samfund som sit egentlige ærinde på Christiansborg.

Pastor H. Bjarnesen, redaktøren på Indre Missions Tidende, skrev i 1902 til bestyrelsen, at sognepræsten i Hundborg-Vorupør blev styret af N. P. Madsen, mens N. P. Madsen var styret af J. Munk Poulsen. Efter alt foreliggende om J. Munk Poulsen er den vurdering forkert, men det er rigtigt, at han i det verdslige blandede sig i striden på N. P. Madsens side.

Vækkelse fra Thy

Vækkelsen fra Thy tog til og bredte sig næsten uoverskueligt i årene mellem 1903 og 1905. Undervejs blev der strid mellem kolportørerne i Thy – der nu kaldtes indremissionærer – idet et par kom udefra for at støtte N. P. Madsen. Det irriterede de lokale indremissionærer, som holdt sig til »den gamle lære«, og de blev så klemt af »de helliggjorte«, at de fik ti thylandske præster til at sende IM's formand en adresse til støtte for de trofaste og imod invade-

rende indremissionærer, især C. J. Aagaard fra Hadsund og L. Knudsen fra Bramminge, som ifølge adressen ikke havde noget at gøre i Thy, men alligevel altid var der.

Vand på bålet

Efter lang betænkningstid vendte IM's hovedbestyrelse tommelen nedad for N. P. Madsen, hvorpå formanden, Fr. Zeuthen, med ligefrem pavelig myndighed betegnede N. P. Madsens kreds som »en ny Indre Mission«, der ikke kunne godtages af Indre Missions Samfund, og hvis missionærer ikke kunne få adgang til missionshusene.

J. Munk Poulsen skrev et langt forsvarsskrift for N. P. Madsen og sendte det til hovedbestyrelsen, men den trufne afgørelse var ikke til diskussion, og i virkeligheden var den dræbende, fordi hverken N. P. Madsen eller hans tilhængere kunne tænke sig en ny IM.

Det virkede også, at N. P. Madsens to mest trofaste »adjudanter« blandt indremissionærerne, Aagaard og Knudsen, blev nedgjort ved næsten amerikanske valgkampmetoder, idet man godtgjorde, at Aagaard gjorde lidt for meget ud af at vække og helliggøre unge piger, og jævnlige havde et kys til stuepigerne på sin vej, mens Knudsen havde kontakt til Pinsebevægelsen. Det sidste var næsten lige så slemt som at kissemissie med pigerne. Begge blev forvist fra missionshusene, og selv om Aagaard et stykke tid nægtede at udlevere nøglen til missionshuset i Hadsund, måtte han give sig.

N. P. Madsen selv fik ikke noget taleforbud, hverken i missionshuse eller kirker, men der blev mere stille om ham. Han provokerede mindre og mindre, og i 1912 sluttede han fred med bestyrelsen, idet han

nedlagde bladet »Filadelfia« mod at få fast arbejde ved både Kristeligt Dagblad og Indre Missions Tidende. Ved siden af var han en meget flittig forfatter af gudelige bøger.

I 1912 var IM's formand, provst Fr. Zeuthen, i Thy for at tale ved møder i Vestervig og Vorupør. Han boede hos N. P. Madsen og Christella, og da de den sidste dag spiste middag sammen, sagde provsten ifølge Christellas bog: – God mad, god kristendom. Jeg er helt overvundet.

De gik udenfor, fordi Christella, der var en flittig amatør fotograf, ville tage et billede af dem sammen, men da hun havde knipset, sagde N. P. Madsen til sin gæst, idet han pegede ud over havet: – Nu skal jeg angive retningen. Det er Keswick, vi skal have det fra.

Det var i Keswick i England, Revival and Holiness opstod – og stadig havde hovedsæde.

Flytning til Fyn

I 1915 krævede N. P. Madsens helbred ophold i et mildere klima. Han solgte huset på Vesterhavsgade til en pastor Faber, der var blevet hjælpepræst hos pastor H. P. Nielsen, fordi denne ved siden af sit præstekald også var forstander for Sudanmissionens missionærskole, og familien Madsen flyttede til Fruens Bøge ved Odense, hvor den kun kom til at bo i få måneder, før N. P. Madsen døde.

Det var ved familiens afrejse fra Vorupør aftalt, at han skulle komme og indvie det nye missionshus, der var bygget ganske nær den nye korskirke i Nørre Vorupør, men han nåede det ikke.

N. P. Madsen blev begravet i Odense, og Christella flyttede til Nyborg, hvor

Portrættet af Christella Madsen er taget i trediveerne, da bestyrelsen for Fjerritslev Missionshus bad om det til ophængning for at markere, at hun som præstekone i Kollerup var medstifter af KFUK i Kollerup Sogn.

Ingeborg blev gift med en Holger Kehlet Olsen, som hun havde mødt gennem musikken. De tre købte et hus, hvor Christella fik lejlighed på 1. sal, de unge i stuen, mens Christella førte hele husholdningen. Da Holger Kehlet Olsen blev overlærer på Døveskolen i Fredericia, flyttede alle til denne by, hvor de igen boede sammen, og hvor Christella Madsen døde i 1939.

Et barn mere

Allerede i 1898, da N. P. Madsen sammen med hustruen Christella og datteren Ingeborg lejede sig ind hos fisker Jørgen Hede Madsen i Vorupør, fik Ingeborg en venin-

de i den jævnaldrende Anna Andersen, hvis moder døde fra en stor børneflok. Efter fiskerlejets sædvane kom de moderløse børn i pleje i næsten hver sit hjem, og Anna blev til glæde for Ingeborg optaget i præstefamilien. Det var vel ikke en formel adoption, men virkede sådan, og præsteparret svigtede aldrig deres barn nr. to.

Christella og N. P. Madsen var meget taknemlige for den gavmildhed, fiskerne i Vorupør viste dem. Deres og børnenes forbrug af fisk fik de altid som gave, og dertil kom, at syv hjem indgik aftale om på skift at levere mælk til præstehjemmet, så det hver dag fik to pottes. Engang gik der kuk i aftalen, så Christella modtog 14 pottes på én gang. Hen ad vejen gjorde Christella og N. P. Madsen gengæld ved med en stor kande kaffe at møde op hos fiskerkonerne, når de rensede fiskefangsten og agnede kroge i Fiskercompagniets store, men kolde hus.

Da Elith Olesens doktorafhandling blev anmeldt i Thisted Dagblad, ringede Grethe Munkholm Madsen, Vorupør, til anmelderen og fortalte, at plejebarnet Anna var hendes mor, som havde fortalt meget om plejeforældrene Christella og N. P. Madsen.

Hun holdt meget af dem begge. Hun begyndte meget hurtigt at sige Mor til Christella Madsen – det faldt bare så naturligt – men det varede længe, før hun turde sige Far til præsten, som N. P. Madsen kaldtes blandt fiskerne. – Og så blev han bare så glad. Ligesom sin kone havde han rigeligt plads til et barn mere, og blandt de mange af N. P. Madsens bøger, jeg har arvet efter min mor, er der en, hvor vi læser på titelbladet: Til Anna fra din hengivne Far.

Ingeborg og Anna gik ikke i skole, men

fik privat undervisning af en ung pige fra Kollerup. Hun var sekretær for N. P. Madsen og blev forøvrigt senere præstekone i Hundborg, da H. P. Nielsen havde mistet sin første hustru, der kun blev 40 år.

Efter pigernes konfirmation kom Ingeborg på Musikkonservatoriet og gjorde derefter musikalsk karriere, mens Anna først blev i præstehjemmet som hushjælp et par år, derefter kom til præstegården i

Et billede fra studenterdagene i København i 1880erne. Stående fra venstre H. P. Nielsen, som i 34 år skulle blive sognepræst i Hundborg-Vorupør, siddende foran ham Alma Hansen, som blev hans første hustru, men døde som 40-årig. I midten foran sidder Christella med sin søster Edel lavt ved sin side, og yderst til højre står stud.theol. N. P. Madsen. Alma var veninde med, men ikke i familie med søstrene Christella og Edel, der også hed Hansen.

Hundborg og sidst til Christella Madsens søster, der som gift havde stort hjem nær Kongens Nytorv i København.

Nogle år senere blev Anna så gift med Otto Munkholm Bertelsen, der stammede fra Hanherred og var handelsuddannet. Han var det meste af sin tid uddeler i en andelsgrovvarerforretning i Dronninglund, hvor Grethe Munkholm blev født.

– Havde I forbindelse med Christella Madsen og Ingeborg?

– Ja, så længe de levede. Efter min konfirmation var jeg i tre år i huset hos Bedste, og det var en god tid. Da hun døde i 1939, arvede jeg dels de fleste af de bøger, N. P. Madsen skrev, og dels et smukt mahognibogskab, som har stået i N. P. Madsens studereværelse, og som nu er min stolthed. I dets bogsamling mangler egentlig blot et eksemplar af N. P. Madsens roman »Strandfogedens datter«, som jeg har haft, men som engang blev lånt ud og ikke kom tilbage. Jeg håber stadig at få det igen.

Grethe Munkholm Bertelsen blev som nævnt foran gift med en Jørgen Hede Madsen, som var sønnesøn af den fisker, der i 1898 lejede sit hus ud til præstefamilien. Da de ved ægteskabet fik fællesnavnet Madsen, beholdt de deres forskellige mellemnavne. De drev i en årrække vodbinderi i Vorupør.

Indre Mission står stadig stærkt i Vorup-

Et godt foto af den værdige N. P. Madsen, som i Vorupør har besøg af en præsteven, H. F. Poulsen fra Dalum. H. F. Poulsen synes parat til fiskeri fra molen.

ør, selv om den vel nok i fortiden har stået stærkere.

Og N. P. Madsens vækkelse?

Sporene er der vist. Bare man tyder dem...

